

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΥΛΑΜΗ

Ο Μεγάλος και Χαρισματικός Γεώργιος Αυλάμης έφυγε από τη ζωή την 1η Απριλίου αυτού του χρόνου. Υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους Γιατρούς και κορυφαίους Χειρουργός της χώρας μας για τον αιώνα που πέρασε. Και ταυτόχρονα μία προσωπικότητα πολύ ξεχωριστή: χαρισματικός, αξιοπρεπής, περήφανος, αληθινά ευγενής και κοινωνικά ευαίσθητος με πράξεις. Ένας πραγματικός λεβέντης που αγαπήθηκε πολύ γιατί αγάπησε τους ανθρώπους. Η Κεφαλονιά και ο Πειραιάς που γεννήθηκε και μεγάλωσε ήταν και οι ιδιαίτερες αγάπες του. Ο χαρακτηρισμός του Μεγάλου δεν προέκυψε από τίτλους και θέσεις, που μάλιστα οι κοινωνικές συγκυρίες του περιόρισαν. Προέκυψε από τη βαθειά αναγνώριση για το έργο του και τη στάση του στη ζωή από τους συναδέλφους του διαχρονικά, τους μαθητές του, τους ασθενείς και την κοινωνία όλη. Η κοινωνική του ευαισθησία, εκτός από τη στάση του στους

αρρώστους που ήταν στάση ζωής, εκφράστηκε με πολλούς τρόπους με αποκορύφωμα την αυθόρμητη συμμετοχή του στη μεγάλη Εθνική Αντίσταση του λαού μας απέναντι στη Γερμανική κατοχή.

Ως Φοιτητής έκανε ουσιαστική πρακτική άσκηση στην Πολυκλινική Αθηνών με την καθοδήγηση του διαπρεπούς Παθολόγου Ανδρέα Αλιβιζάτου τον οποίο ανέφερε πάντα σαν σοφό δάσκαλο. Από το 1942 και για 5 χρόνια έκανε την ειδικότητα της Χειρουργικής στο Δημοτικό Νοσοκομείο Αθηνών με τους Καθηγητές Χάρη Τουλ και Σπύρο Λαμπίρη, θεωρώντας μάλιστα τον δεύτερο υπόδειγμα για την τέχνη της εγχειρητικής όπου επρόκειτο να διαπρέψει. Τα χρόνια του Δημοτικού νοσοκομείου μαζί με άλλους φίλους του γιατρούς εφρόντιζε τους κρατούμενους από τα Ες-Ες στο νοσοκομείο ασθενείς και τιμήθηκε αργότερα γι' αυτό από την Ιστορική αναφορά του Παναγιώτη Κανελλόπουλου.

Η περίοδος που ανέδειξε την υπεροχή και το μεγαλείο του Αυλάμη και τις πληθωρικές προσφορές, αλλά και το δράμα της κοινωνίας μας, ήταν η φάση της θητείας του στο Πανεπιστήμιο

(1947 - 1964), στο Ιπποκράτειο νοσοκομείο της Αθήνας. Ο Καθηγητής της Χειρουργικής Κων/νος Αλιβιζάτος είχε την κοινωνική δυνατότητα και τη δύναμη της θέσης του αλλά κύρια την ευγενή πρόθεση που την έδειξε και προς άλλους, ώστε να διορίσει τον Αυλάμη ως Επιμελητή στο Πανεπιστήμιο, παρά το βαρύ κλίμα που συνόδευε το όνομά του από τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση. Έμεινε εκεί για 17 χρόνια φθάνοντας στο βαθμό του Υφηγητή. Συμπλήρωσε την εκπαίδευσή του με τρεις φάσες μετεκπαίδευσης στη Φλωρεντία, στο Γκράτς και κύρια στο Λίβερπουλ. Κι έφερε στο Ιπποκράτειο νέα δεδομένα με ίδρυση μονάδων για τους τραυματίες, τη Χειρουργική των Παίδων, τη Χειρουργική του Οισοφάγου και το ξεκίνημα της Χειρουργικής της Καρδιάς μετά από το Λίβερπουλ. Αναδείχθηκε σε κορυφαίο Χειρουργό της χώρας κατά την περίοδο εκείνη, χωρίς αμφισβήτηση. Έκανε και σοβαρές μελέτες τύπου Ερευνητικού που αναγνωρίστηκαν. Η πιο γνωστή ήταν η διατριβή του για Υψηγσία το 1964 που αφορούσε την αιμάτωση του ανεστραμμένου γαστρικού σωλήνα κατά Gavriλίου για την αντικατάσταση του οισοφάγου, επέμβαση με την οποία είχε πρωτοποριακά ασχοληθεί. Ήταν στην ομάδα που έβγαλε το περιοδικό «Ιατρική» που τόσα προσέφερε. Κι ακόμα κάτι πρωτοποριακό: Ήταν απ' αυτούς που συγκρότησαν τη λεγόμενη «Κίνηση των Υφηγητών». Μία κίνηση που εισηγήθηκε τον εκσυγχρονισμό των Πανεπιστημίων μας με ιδιαίτερη αναφορά στην Ιατρική Σχολή. Η κίνηση ήταν πολλά υποσχόμενη, προοδευτική και γενναία, αλλά σταμάτησε από τη δικτατορία του 1967. Ήταν όμως το πρώτο μεγάλο βήμα για τη μεγάλη αλλαγή που άρχισε το 1982 με το γνωστό Νόμο πλαίσιο των πανεπιστημίων το ν. 1268/82.

Και καθώς ο Αυλάμης edέσποζε κυριολεκτικά στο χώρο της Χειρουργικής και του Πανεπιστημίου στο Ιπποκράτειο, έγινε φανερό πως η Ιατρική Σχολή, κομμάτι του όλου κοινωνικού συστήματος, δεν θα του επέτρεπε να συνεχίσει την πορεία του στο χώρο του Πανεπιστημίου. Ένας λόγος ήταν το βαρύ μετεμφυλιακό κοινωνικό κλίμα που ήταν αντίθετο με την κοινωνική δράση του στην κατοχή. Αλλά και κάτι επίσης πραγματικό: Η κοινωνία μας τότε, και δυστυχώς και τα χρόνια που ακολούθησαν, δεν «δέχθηκε» πολλούς Μεγάλους ανθρώπους σε πολλούς χώρους και δυστυχώς και στο Πανεπιστήμιο. Ο Αυλάμης ως ευφυής άνθρωπος το διέγνωσε πολύ νωρίς. Κι έφυγε για το Τζάνειο νοσοκομείο του Πειραιά, μικρό τότε και υποβαθμισμένο, αλλά ο ίδιος το θεώρησε πρόκληση, το αναβάθμισε, το έκανε γνωστό, το ετίμησε και γι' αυτό λατρεύτηκε και στο αγαπημένο του Πειραιά, στη δεύτερη πατρίδα του, μέχρι το 1983 που έληξε η θητεία του.

Το Τζάνειο κι ο Πειραιάς δεχόταν για πρώτη φορά αρρώστους και από την Αθήνα. Η απομάκρυνση του Αυλάμη από το Πανεπιστήμιο δεν μπορούσε να μειώσει τον ίδιο. Αυτός συνέχισε το μεγάλο ανηφορικό δρόμο του με επιτυχίες, προσφορά, αξιοπρέπεια, περηφάνεια και λεβεντιά. Έχασε όμως η κοινωνία! Γιατί αν του είχαν δοθεί, όπως του άξιζε, πιο ψηλότερα, ευρύτερα και μεγαλύτερα πεδία, είναι βέβαιο πως θα 'χε προσφέρει πολύ περισσότερα και θα 'ταν πολύ μεγαλύτερος ο αριθμός των γιατρών που θα 'χαν μάθει κοντά του όχι μόνο την Ιατρική σαν επιστήμη, αλλά το μεγαλείο του τρόπου με τον οποίο την υπηρετούσε.

Μετά το Τζάνειο και για 15 περίπου χρόνια λειτούργησε ως Διευθυντής Χειρουργός στο Νοσοκομείο «Υγεία» όπου και πάλι υπήρξε υπόδειγμα και άφησε τη σφραγίδα που είχε

ήδη δημιουργήσει. Τα πολλά χρόνια που άντεξε ν' ασκήσει τη Χειρουργική ήταν μία ακόμη απόδειξη του πόσο αγαπούσε αυτό που έκανε.

Είχα την τύχει να τον γνωρίσω από πολύ κοντά για περίπου 4 δεκαετίες. Και έχοντας ακολουθήσει στην Ιατρική παρόμοιο δρόμο, να κατανοήσω πολλές πτυχές του αναστήματος και της προσωπικότητάς του. Πιστεύω πως, παρ' ότι η φύση τον είχε προικίσει και το οικογενειακό του περιβάλλον τον ευνόησε, τα μεγάλα βήματα που έκανε και η ομορφιά με την οποία τα επένδυσε, είχαν σαν αφετηρία την αγάπη που είχε γι' αυτό που έκανε. Αγάπησε την Ιατρική και τους αρρώστους, αγάπησε τους ανθρώπους, αγάπησε τη ζωή σωστά. Και έδωσε όλες του τις δυνάμεις γι' αυτά που επέλεξε να κάνει και αγάπησε: Την Ιατρική και τους ανθρώπους. Τέλος ήταν αξιοθαύμαστη η ευρύτερη μόρφωση και καλλιέργειά του καθώς και το ψηλό επίπεδο αισθητικής που τον διέκρινε.

Η κατάθεση τούτη δεν έχει μόνο την έννοια ν' αποτίσει κανείς φόρο τιμής στη μνήμη του. Ο Αυλάμης τιμήθηκε από όλους και σε όλη του τη ζωή όπως του άξιζε. Κι αγαπήθηκε μέχρι λατρείας επειδή κι αυτός αγαπούσε τον κόσμο όλο.

Προσπάθησα όσο μου ήταν δυνατό να δείξω το μεγάλο έργο και την προσφορά και την ομορφιά της προσωπικότητας ενός ανθρώπου που η κοινωνία χρειάζεται σαν φωτεινό παράδειγμα για τις γενιές που ακολουθούν. Γιατί τα παραδείγματα αυτά δείχνουν πώς πρέπει να 'ναι οι άνθρωποι για την πρόοδο της κοινωνίας και το καλό των ανθρώπων όλων.

Η αγάπη μας θα συνοδεύει τη μνήμη του και το παράδειγμά του θα περνάει στη μνήμη τα όρια που βάζει ο χρόνος.

Διονύσης Κ. Βώρος

Καθηγητής Χειρουργικής

Απρίλιος 2014